

Z á z n a m

z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny dne 16. února 2010

dne 16. února 2010 ve 13:00 hodin ve vládní zasedačce budovy Úřadu vlády ČR (nábr. E. Beneše 4, Praha 1).

Přítomní členové Rady: Michael Kocáb (ministr pro lidská práva, předseda Rady), Ing. Jan Litomiský (zmocněnec vlády pro lidská práva a místopředseda Rady), Ing. Jan Málek (náměstek ministra financí), PhDr. Marek Ženíšek (náměstek ministryně spravedlnosti), Mgr. Klára Laurenčíková (náměstkyně ministryně školství, mládeže a tělovýchovy), Ing. Martin Slaný (Kancelář prezidenta republiky), MUDr. Ivan Atanas Belkov (bulharská menšina), Ladislav Furiš (chorvatská menšina), Anna Rákóczi (maďarská menšina), Irena Kuncová, Irena Nováková (německá menšina), Władysław Niedoba, Tadeusz Wantuła (polská menšina), Drahoslava Pawlitová (romská menšina), PhDr. Agáta Pilátová (rusínská menšina), Ing. Igor Zolotarev (místopředseda Rady, ruská menšina), Ing. Antonis Epikaridis (řecká menšina), PhDr. Radovan Čaplovič, PhMr. et PhDr. Štefan Medzihorský, Mgr. Vladimír Skalský (slovenská menšina) a Mgr. Olga Mandová (ukrajinská menšina).

Hosté: JUDr. Tomáš Kraus (židovská komunita), PhDr. Václav Appl, JUDr. Blanka Bartíková (Ministerstvo kultury), Bc. Lucie Špallová (Ministerstvo práce a sociálních věcí), Mgr. Romana Hrabáková (ředitelka Domu národnostních menšin v Praze), Ondřej Soukup (sdružení Média 007), Lejla Abbasová, Mgr. Czesław Walek a Mgr. Eva Holková (Úřad vlády, sekce LP).

sekretariát Rady: Milan Pospíšil, Ondřej Klípa.

***

Program

1. Návrh změny statutu Rady vlády pro národnostní menšiny
2. Dotační programy na podporu organizací příslušníků národnostních menšin (resorty kultury a školství, mládeže a tělovýchovy) po dotačních výběrových řízeních
3. Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků - aktuální informace
4. Analýza národnostně menšinových časopisů
5. Informace o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2009
6. Dvojjazyčné názvy na Těšínsku
7. Informace o Alianci civilizací
8. Různé

***

Jednání Rady vlády pro národnostní menšiny vedl Michael Kocáb, ministr pro lidská práva a její předseda. Rada konsensuálně stvrdila program jednání.

Ad 1 - Návrh změny statutu Rady vlády pro národnostní menšiny

O. Klípa uvedl, že od vstupu Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v platnost v ČR v roce 2007 se činnost Rady aktuálně výrazně koncentruje na ochranu menšinových jazyků. Agenda národnostních menšin se mimo to již dlouhodobě orientuje na podporu

mateřského jazyka příslušníků menšin také vzhledem k uspokojení převažující části práv národnostních menšin v průběhu legislativních změn v demokratickém období naší republiky. Tyto skutečnosti si již dlouhou dobu žádají reflexi na úrovni Statutu Rady, který ošetřuje také složení Rady. Jelikož primárním smyslem Rady, stejně jako dalších obdobných orgánů, je služba vládě radou a konzultacemi, vláda má právo svá poradní tělesa uzpůsobovat ve vztahu k aktuálním potřebám. V současné době tak činí např. v případě Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Obširnější rozvedení zmiňovaných argumentů je v důvodové zprávě k materiálu, který členové obdrželi s pozvánkou.

Š. Medzihorský požádal o detailnější vysvětlení redukce počtu zástupců menšin. Nejistotu nad potřebou redukce počtu zástupců slovenské menšiny podpořil V. Skalský s tím, že slovenská menšina v Radě je názorově dosti rozrůzněná, takže je vhodné zachovat její počet. O. Klípa zopakoval aktuální politickou potřebu reflektovat ratifikaci Evropské jazykové charty, s tím, že ostatní práva národnostních menšin mají své stabilní zakotvení v české legislativě a praxi, zatímco ochrana jazyků zůstává poněkud v pozadí. Smyslem navrhované změně tedy není oslabit zastoupení menšin v Radě, ale odvozovat členství v Radě celkově na základě jiných priorit. Opírat se o výsledky sčítání lidu navíc může být zavádějící, čehož příkladem je romská menšina.¹ Ze sčítání lidu by se mělo vycházet i vzhledem k definici příslušníků národnostních menšin v tzv. menšinovém zákoně jen orientačně. Kromě toho i při snížení počtu členů Rady na 29 zůstává naplněn požadavek nadpoloviční většiny zástupců národnostních menšin v Radě (těch bude 16). Zásadním důvodem návrhu je ale posílení ochrany jazyků, o čemž svědčí i zřízení dotačního programu na podporu podpory implementace Evropské jazykové charty. Skutečnost, že v Radě bude méně zástupců národnostních menšin, tedy neznamená, že se sníží jejich podpora. I. Zolotarev připomenul, že vliv zástupců národnostních menšin by mohl být zachován, kdyby navrhovaní odborníci z oboru jazykovědy a ochrany jazyků měli rovněž určitou vazbu na národnostní menšiny. M. Kocáb uvedl, že tito by mohli být i ve větším počtu (např. tři). O. Klípa vysvětlil, že výběr odborníků bude analogický s výběrem zástupců národnostních menšin: nominace, jež podají akademické ústavy, budou posouzeny a předseda pak předloží vládě výběr ke schválení. J. Litomiský jej doplnil o informaci, že celá změna statutu a jmenování členů Rady bude ještě podrobena standardnímu připomínkovému řízení.

M. Kocáb vyjádřil naději, že při sčítání lidu se příslušníci menšin ke své národnosti přihlásí.

A. Pilátová navrhla změnu v textu čl. 1 odst. 1, a to nahradit spojku „zejména“ spojkou „a“, aby zřetelněji vyniklo, že existují i jiné agendy. To nedoporučil O. Klípa, s tím, že nejde o dvě paralelní agendy, které vyjadřuje slučovací spojka „a“, ale o zdůraznění konkrétního tématu v rámci celé problematiky národnostních menšin. V. Skalský k tomu podotkl, že zdůrazněním podpory jazyků dochází i k podpoře jejich mluvčích, kteří se nemusí k národnostní menšině hlásit.

M. Kocáb upozornil na nepřesnosti číslech v materiálu (především čl. 3 odst. 1, kde místo čísla 31 by mělo být 29; to bylo bezprostředně po jednání Rady opraveno).

Hlasování o návrhu A. Pilátové k čl. 1 odst. 1 (nahradit slovo „zejména“ slovem „a“):

ANO	NE	ZDRŽEL SE
15	1	5

Návrh byl přijat.

¹ Poslední sčítání lidu bylo v roce 2001, další se chystá na rok 2011, zákon o sčítání lidu je již schválen.

Hlasování o návrhu Š. Mezihořského neredukovat počet zástupců polské, romské a slovenské menšiny v Radě:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
10	1	10

Návrh nebyl přijat.

Usnesení č. 94:

Rada vlády pro národnostní menšiny souhlasí s návrhem změny svého statutu, s tím, že připomínky přijaté většinou budou do návrhu zapracovány.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
12	3	6

Ad 2 - Dotační programy na podporu organizací příslušníků národnostních menšin (resorty kultury a školství, mládeže a tělovýchovy) po dotačních výběrových řízeních

M. Kocáb požádal zástupce resortů o podání informace o stavu dotačních výběrových řízení týkajících se národnostních menšin (Ministerstvo kultury: dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin a dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin; Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: dotační program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy).

B. Bartíková (ministerstvo kultury, odbor médií a audiovize) podala informaci o průběhu výběrového dotačního řízení a o finanční situaci v programu. K dispozici k rozdělení měla dotační výběrová komise celkem 28 571 000,- Kč. Kromě původního krácení vycházejícího ze zákona o státním rozpočtu na tento rok je ještě část dotace vázána. Do dotačního řízení se přihlásilo 37 projektů, z toho část byla orientována na cizince (tyto projekty byly komisí vyřazeny), část se zaměřila na výrobu televizních pořadů. Výsledky řízení budou do konce února k dispozici na webu,² a to včetně výsledků, jak komise hlasovala. Výběrová dotační komise navrhla rozdělit 27 814 tis. Kč.

V. Appl (ministerstvo kultury, odbor regionální a národnostní kultury) oznámil, že ve dnech 18. a 19. února t.r. bude uskutečněno výběrové dotační řízení programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin. Z přihlášených projektů šest jich bylo vyřazeno z formálních důvodů a jeden předkladatel z řízení odstoupil. K rozhodování je celkem 82 projektů od 59 předkladatelů. Požadavky na dotace překročily 16 mil. Kč. Na rozdělení má resort kultury 9 352 tis. Kč (to je včetně dotace na festival KHAMORO), i v tomto programu je mírné krácení prostředků. V částce je již počítáno s vázanými prostředky. Upozornil na to, že kvalita přihlášek není příliš vysoká, v řadě projektů chybí zdůvodnění požadovaných nákladů. Připomenul, že se přihlíží i na povinnosti z minulého rozpočtového roku, přičemž uzávěrku vyúčtování ministerstvo stanovilo na 29. ledna (dva řešitelé ji nedodali, u vyúčtování jedné chyběly přílohy). Výsledky výběrového dotačního řízení budou vystaveny na webu.²

Upozornil na nutnost výměny členů komise, jimž vypršelo druhé funkční období, jde o chorvatskou, maďarskou a německou národnost. Tyto by měly na příštím jednání Rady podat své návrhy.

² <http://www.mkcr.cz/granty-a-dotace/default.htm>

K. Laurenčíková (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, skupina pro sociální programy ve školství) informovala o tom, že dotační výběrové řízení se uskutečnilo dne 15. února t.r.. Z celkově podaných 104 žádostí jich 10 nesplnilo formální podmínky, jejich seznam je také zveřejněn na webu.³ Přibližně do jednoho měsíce budou uveřejněny i výsledky dotačního řízení. Bylo rozděleno více než 18 mil. Kč (celá částka). Nepředpokládá se vyhlášení II. kola. Kvitovala s povděkem vzrůstající kvalitu většiny předkládaných projektů.

Krátce potom komentovala další programy dotýkající se menšin: Dotační program zaměřený na podporu integrace romské komunity v roce 2010, Program na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů – obsahuje zapracované výstupy aktualizované koncepce romské integrace a Dekády romské inkluze, bude vyhlášen v nejbližších dnech – doba pro přijímání žádostí bude 1 měsíc od data vyhlášení. Program podpory romských žáků středních škol – jeho cílem je podpořit studium těch romských žáků, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže. V roce 2009 byla na tento dotační program opět vynaložena částka 10 milionů Kč. MŠMT přijímá žádosti do pátku 19. 2., vyhlášení je zveřejněno na webu MŠMT. Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním - Cílem rozvojového programu je pomoci krajům financovat náklady na platy asistentů pedagoga. V roce 2009 MŠMT finančně podpořilo 430 asistentů ve školách zřizovaných kraji, obcemi, ve školách soukromých i církevních. V rámci uvedeného rozvojového programu bylo tímto programem pokryto 80–85 % požadavků škol (prostřednictvím krajských úřadů). Rozdělení prostředků pro rok 2010 se předpokládá do konce března.

I. Zolotarev v rozpravě uvedl, že každým rokem přibývá organizací předkládajících projekty, čemuž nelze zabránit. Považuje za důležité udržet ve všech určitou programech proporcionalitu mezi prioritami. V. Appl připomněl, že vloni v květnu měl své jednání Výbor pro dotační politiku, který se zaměřil na stanovení priorit (pozn. zprac. – k tomu Rada na svém jednání dne 8. října 2009 přijala usnesení č. 89). K tomu zmínila K. Laurenčíková ta menšinová společenství, která u resortu školství své projekty neuplatňují, apelovala na lepší vzájemnou spolupráci.

Ad 3 - Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků - aktuální informace

O. Klípa informoval, že do prvního kola dotačního programu s uzávěrkou 4. ledna 2010 se přihlášily 4 projekty, přičemž 2 z nich – zaměřené na podporu romského jazyka – byly podpořeny. Je to program nový, proto se přihlášily pouze čtyři projekty. Vzhledem k tomu, že prostředky v dotačním programu zůstaly nevyčerpány, bylo následně vyhlášeno 2. kolo s uzávěrkou 1. března t.r. Apeloval zde zvláště na zástupce polské národnostní menšiny, aby informaci o 2. kole rozšířili především na úrovni samospráv, které si mohou skrze tento dotační program požádat mj. na zřízení dvojjazyčných nápisů a jejich údržbu, včetně personálního zabezpečení těchto úkonů. Je to trochu složitější, ale ne o tolik. Bližší informace naleznou ke stažení na webu Rady.⁴ Důvody nepřijetí dvou slovenských projektů byly veskrze formální, není nic v cestě jejich podání znovu ve druhém kole.

Ad 4 - Analýza národnostně menšinových časopisů

Na úvod O. Klípa uvedl, že na návrh sekretariátu Rady v souladu s článkem 1 a s článkem 2 bodu 1)a a 1)d Statutu Rady zadal Úřad vlády v minulém roce Analýzu periodik vydávaných

³ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/seznam-projektu-ktere-nesplnily-formalni-nalezitosti-zadosti>

⁴ <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnm/dotace/dotace-16052/>

organizacemi národnostních menšin (vyhotovena 10. listopadu 2009), na které je poskytována dotace ze státního rozpočtu, konkrétně z programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin Ministerstva kultury. Analýzy se zhostilo občanské sdružení Média 007 na doporučení pracovníků Ústavu pro lingvistiku a ugrofinistiku Filozofické fakulty UK v Praze, který byl původně osloven. Tým analytiků byl složen ze sociologů, filologů, literárních vědců a novinářů. Analýza bude sloužit především Radě k poznatkům o aktivitách národnostních menšin. Dále by měla sloužit jako doplňkový orientační materiál pro potřeby dotačních komisí, vzhledem k tomu, že ne všichni členové komisí ovládají jazyky, ve kterých jsou periodika vedena, a vzhledem k časovým nemožnostem znát obsah všech periodik. Připomněl, že sekretariát Rady podobnou analýzu s názvem „Hodnocení menšinového tisku v České republice“ inicioval naposledy před 10 lety (zpráva byla vyhotovena 15. března 2000). Její výsledky byly velmi podnětné, nicméně charakter některých časopisů se od té doby viditelně změnil, některé zanikly a objevily se některé nové.

Za obsah analýzy je zodpovědný její zhotovitel, nikoliv zadavatel. Analýza nemá žádné právní konsekvence. K analýze jako součásti Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2009 bude možnost v rámci připomínkového řízení k této Zprávě vznést připomínky, které budou spolu s Analýzou ve Zprávě zveřejněny. Materiál členové obdržely spolu s pozvánkou. M. Pospíšil požádal o zaslání připomínek do **15. března t.r.**

V. Skalský má k dokumentu připomínky, které již odevzdal sekretariátu. Postup dalších úprav tohoto materiálu je srozumitelný, ale uvítal by vypořádání připomínek se zpracovatelem.

I. Zolotarev za ruské tiskoviny vyjádřil zásadní nesouhlas s analýzou ruských periodik. Je v ní množství technických chyb, ale zásadní chyba spočívá v chápání toho, jaký je účel periodik a jak jsou vydávány, dále záměna cílové skupiny ruské národnostní menšiny za cizince. Domnívá se, že autor měl v ruce pouze malé množství výtisků časopisu. Dále zmínil nepodložené obvinění z propojení vydavatelů s ruským zastupitelským úřadem. Proto žádá, aby byla přepracována a nebyla v této podobě šířena. Na to reagoval zástupce zpracovatele O. Soukup, že sdružení o připomínkách, které byly zaslány, jednalo a je ochotno měnit chyby, přestože pocházejí z nepřesností uváděných na webu ruských sdružení. Některé obsahové připomínky však nepovažují za odůvodněné. M. Kocáb nabídl prezenční vypořádání připomínek, s čímž oba diskutující souhlasili. A. Pilátová oznámila, že drobné připomínky vydavatel rusínského periodika taktéž zašle.

M. Slaný připomněl absenci recenzního řízení k analýze a otázal se, proč analýzu Ústav pro lingvistiku a ugrofinistiku nezpracoval sám. O. Klípa uvedl, že instituce jako taková k tomu neměla kapacitu, ale někteří její pracovníci se na analýze podíleli.

Usnesení č. 95:

Rada vlády bere na vědomí Analýzu národnostně menšinových časopisů a doporučuje publikovat ji v rámci Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2009, a to po vypořádání připomínek národnostních menšin.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
21	0	0

Ad 5 - Informace o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2009

M. Kocáb sdělil, že jako každý rok sekretariát Rady připravuje rozsáhlý dokument ilustrující situaci menšin. V současné době je již jej pracovní verze téměř hotova. Většina obcí,

statutárních měst a krajů své podklady zaslala, rovněž tak většina orgánů státní správy a podklady chybí od bulharské, romské, ruské, řecké, srbské a ukrajinské menšiny, zčásti též polské a slovenské menšiny. **Do konce února t.r.** by měly být dodány zbývající podklady, jestli nebudou, bude to pouze komentováno v poznámkovém aparátu. Zástupci jmenovaných přítomných menšin přislíbili dodání chybějících dokumentů.

Ad 6 - Dvojjazyčné názvy na Těšínsku

M. Kocáb upozornil na to, že v poslední době se vyostřuje situace ohledně dvojjazyčných česko-polských nápisů v oblasti Těšínského Slezska, které zde byly ve větší míře zřizovány od vstupu v platnost Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2007. Od té doby došlo na řadě míst k ničení polských částí těchto nápisů. Situaci se pokusil ovlivnit apelem na obyvatele Těšínského Slezska formou otevřeného dopisu v regionálních médiích počátkem t.r. Média na výzvu reagovala kladně, stejně jako většina ohlasů veřejnosti. Problematice odcizování a poškozování dvojjazyčných nápisů věnuje značnou pozornost také Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, včetně kriminální policie a vyšetřování. Problému se ostatně věnoval i prezident Václav Klaus při své nedávné návštěvě Ostravy. Bude věnovat těmto problémům pozornost při své návštěvě Těšínského Slezska koncem tohoto týdne. Osobně to považuje spíše za projev vandalství. O. Klípa vyjádřil poněkud odlišný názor, podle toho, jak situaci sleduje, nelze označit za pouhé vandalství to, že na některých místech krátce po instalaci jsou pouze polské části nápisů stále ničeny. Jeho názor podpořil W. Niedoba. M. Kocáb k tomu uvedl, že v regionu je určité napětí, ale není to masový jev všude.

M. Slaný informoval, že při své návštěvě regionu prezident jednal s Poláky podstatně déle, než měl v plánu původně. Jev hodnotí jako excesy jedinců, jinak žádné hromadné napětí v regionu cítit není, vztahy vesměs všichni hodnotili jako vynikající.

O. Klípa k tomu uvedl, že ze strany policie by očekával razantnější postup. Ministerstvo vnitra se k věci vyjádřilo, první náměstek ministra ujistil, že záležitost monitorují i kriminalisté. Přestože jde zřejmě jen o velmi nízké procento obyvatel, je nutno se tím co nejrychleji zabývat.

Ad 7 - Informace o Alianci civilizací

O. Klípa informoval o tom, že sekretariát Rady navázal spolupráci s řadou akademických pracovišť, neziskových organizací a *think tanků*, které se tematikou Aliance civilizací zabývají. Spolupráci, vzájemné informování a podporu přislíbila mj. nadace Forum 2000 a česká pobočka nadace Anny Lindh. Sekretariát Rady v rámci své sekce na portálu vlády České republiky nadále uveřejňuje odkazy na servery a poskytuje materiály ke stažení v souvislosti s tématy Aliance civilizací. V současné době probíhá intenzivní diskuze mezi jednotlivými státy Skupiny přátel Aliance civilizací ohledně postoje k iniciativám středomořské spolupráce. M. Kocáb doplnil, že jde o unikátní a nový koncept mezináboženského dialogu, probíhající jinou formou, je to koncept, který se rozvíjí. Na dotaz Š. Medzihorského, jak je možno se podílet, odpověděl, že na národní úrovni existují akční plány. Je zapotřebí zainteresovat Izrael, který je rezervovaný, a najít odpovídající roli Spojeným státům americkým. Doplnil jej O. Klípa, že se plní akční plán, leč bez kapacit a finančních prostředků. Velkou devizou a výzvou zároveň je komunikace se samosprávami. Na konci minulého roku sekretariát publikoval pro výbory pro národnostní menšiny Informační a metodický průvodce, který se tématu dotýká. T. Kraus opětovně nabídl pomoc, zvláště ve věci zainteresovanosti Izraele.

Ad 8 – Různé

- Výměna členů Výborů Rady

M. Kocáb oznámil, že do Výboru pro dotační politiku a Pracovní skupiny pro národnostně menšinové televizní vysílání navrhla písemně před jednáním Rady chorvatská menšina Lenku Kopřivovou, do Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy Ing. Jana Kopřivu. Rada by měla tyto nominace stvrdit, poté je bude moci jmenovat.

Usnesení č. 96:

Rada souhlasí se jmenováním zástupců chorvatské menšiny Lenky Kopřivové do Výboru pro dotační politiku a Pracovní skupiny pro národnostně menšinové televizní vysílání a Ing. Jana Kopřivy do Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
20	0	0

I. Zolotarev požádal o změnu zástupce ruské menšiny ve Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy, a to za Alexeje N. Kelina jmenovat Oleksandra Barabanova.

Usnesení č. 97:

Rada souhlasí se jmenováním zástupce ruské menšiny Oleksandra Barabanova do Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy.

hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
20	0	0

A. Rákoczi požádala o změnu zástupkyně maďarské menšiny v Dotační výběrové komisi na Program podpory kulturních aktivit národnostních menšin, a to Évu Farkas za Katalinu Beckske.

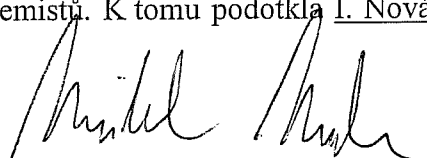
hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
20	0	0

Usnesení č. 98:

Rada bere na vědomí návrh zástupkyně maďarské menšiny Évy Farkas do Dotační výběrové komise Ministerstva kultury na Program podpory kulturních aktivit národnostních menšin.

M. Kocáb informoval Radu o jednání s Peterem Bartonem, ředitelem Informační kanceláře Sudetoněmeckého krajanského sdružení, při němž ředitele vyzval, aby se sdružení zapojilo do odsudku neonacistických projevů pravicových extremistů. K tomu podotkla I. Nováková, že s Peterem Bartonem často a úspěšně spolupracuje.

Michael Kocáb

ministr vlády pro lidská práva a menšiny,
předseda Rady

Zpracovali Pospíšil, Klípa